

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 9. Quid circa consulentem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42561

datario ; aut si innotuit, sed per errorem judicata est non fuisse feria ; aut si judicata est fuisse quidem feria, sed mandatarius postea invincibiliter illius inmemor damnum executus est, mandans tenetur ad restitutionem, quia tum adhuc damnum verè sequitur ex iniusta actione præterita mandantis, *Luce d. 19. l. 2.*

§. 4. Mandans non tenetur restituere damna, 26
quæ mandatarius intulit, excedens fines mandati, quando in eius potestate fuit eos fines servare, uti si mandavit tantum vulnerari, & ipse volens occidit, ita *Dicast.* Si tamen mandasset occidi Titium, & mandatarius per errorem occideret Caium mandans teneretur ad damna ex morte Caji, quia ex ipsius mandato sequerentur, *Suar. alii- que cum Dian. p. 8. t. 7. R. 33. & p. 11. t. 6. R. 19.*

Q. 9. Quid circa consulentem: R. §. 1. Confu- 27
lens etiam intelligitur ille, qui rogat, hortatur, ostendit modum, quo fiat, suggerit motivum faciendi, promittit aliquid, ut fiat.

§. 2. Si quis dedit simplex consilium, vel nu- 28
dè rogavit aut quasi imperando auctor fuit, ut inferretur damnum alteri, non suggerendo modum, quo fieret, nec motivum inferendi, si ille consilium illud suum revocarit ante damnum illatum, non tenebitur ad restitutionem, quia si revocetur, non perseverat moraliter in ordine ad influendum in tale damnum: è contrà si suggererit modum, quo damnum nunc inferri posset, aut motivum, quod movere pergat, aut si dederit consilium utile illi, qui damnum erat illaturus, quamvis ante damnum illatum conatus sit consilium suum revocare, tamen tenetur restituere, etiam in eo casu, quo alter initio acce-

ptare noluisse consilium, dummodo postea motus illo operetur, ita *Lugo*, *Less.* l. 2. c. 13. n. 16. *Carden.* in 2. Crisi d. 23. n. 135. Contra *Nav. Medin. Salon.* & alios, quorum sententiam *Less.* dicit etiam esse probabilem. Ratio est, quia modus ille aut motivum aut utilitas suggesta pergunt adhuc movere, ergo consilium manet causa efficax damni. Quòd si dedisset consilium falsum vel inutile, & ante damnum illatum ostenderit esse tale, non tenebitur restituere, quia jam defierat tota ratio motiva, quam habuerat consilium. Vide dicenda n. 56.

29 §. 3. Consulens damnum, quod alter consulisset, tenetur restituere, uti dicitur n. 49. Quòd si quis non primò moveat alterum, sed eum jam motum & nihilominus facturum, etiam suo consilio vel aliter moveat, non tenebitur restituere, uti cum communi *Less.* n. 4., quia non est causa efficax damni, hæc enim jam antè posita erat, neque damnum sequitur ex vi consilii ipsius, sed hoc consilium est tantum quid consequens.

30 §. 4. Si solum tuum consilium non fuisset ita efficax, ut movisset, movit tamen ut conjunctum cum aliis, teneris restituere, si ve alia consilia partialia fuissent sine tuo consilio efficacia si ve non, ita *Lugo* d. 19. n. 8. & 82. Ratio est, quia licet se solo non fuisset, tamen re ipsa in his circumstantiis consilium tuum est causa efficax damni, uti etiam tum fuisset, si nullum ex partialibus consiliis fuisset se solo sufficiens, sed tantum conjunctum. Vide dicenda n. 53. & *Ms.* t. 4. d. 3. n. 176.

31 §. 5. Qui furi parato post octo dies furari, suadet furari hodie, tenetur restituere, quia fur interea potuisset impediri vel mutare voluntatem, ergo

ergo jam consulens est causa efficax damni quoad substantiam, uti rectè *Molin.* d. 736. n. 3., excusat tamen *Lugo* n. 15., si non suavitè absolūtè furari, sed tantùm circumstantiam temporis, v. g. quia certò prævidebat post octo dies causandum esse majus damnum; & consentit *7lls.* n. 186.

§. 6. An & quomodo peccet contra justitiam, ac consequenter teneatur restituere, qui alteri suadet, ut furetur Petro potiùs quàm Paulo, vel potiùs diviti quàm pauperi, dictũ est l. 2. à n. 225. 32

§. 7. Si fur seriò minans mortem petat sibi ostendi rem alienam, quam vult furari, possum ostendere; nec teneor restituere, quamvis addiderim, *ibi est, accipe*, per hoc enim non sum causa damni, quod illatum fuisset, quamvis non dixissem, ut acciperet, ostendere autem poteram ob metum mortis. Quòd si jubeat sibi ostendi meum, & ego ostendam alterius thesaurum, teneor restituere, quia sum causa damni, fur enim non habebat determinatam voluntatem ad thesaurum alterius. Si dicat, ostende thesaurum Petri, alioquin auferam tuum, possem ostendere thesaurum Petri, quia ad hunc habebat determinatam voluntatem, nec cum tanto damno meo tenebar non ostendere, præsertim cùm ostensio haberet se indifferenter, secundùm se; & illà positã tantùm permittam furtum: denique si jubeat ostendi omnẽ thesaurum, possem ostendere alienum celato meo, ita *Less.* in auct. v. *Restit. cal.* 7. 33

Q. 10. Quid circa consentientem & palpantem. *Bz.* 34

§. 1. Ille hìc dicitur consentiens, cuius consensus requiritur, ut fiat executio injuriæ; palpans autem dicitur, qui adulatur vel laudat, sicque inducit ad faciendam iniuriam tertio.

B 4

§. 2.